

امنیت اجتماعی زنان در فضای شهری

تألیف

اعظم روانشاد

دکتری جامعه‌شناسی

www.ketab.ir

انتشارات هاویر

۱۴۰۳

امنیت اجتماعی زنان در فضای شهری

تألیف: اعظم روانشاد

ناشر: انتشارات هاویر - همراه ۰۹۱۶۹۷۰۰۴۰۶

مدیر هنری و صفحه‌آرایی: مهزنا محمدی

طراح جلد: سمیرا حصاربانی

مدیر تولید و ناظر چاپ: سهیمه اسدزاده

چاپ و صحافی: زیتون

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

بها: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۵۶۱-۲۱-۲

Gmail: Haavirpub@gmail.com

Instagram: havir.pub

سرشناسه	روانشاد، اعظم، ۱۳۶۲
عنوان و نام پدیدآور	امنیت اجتماعی زنان در فضای شهری / تألیف اعظم روانشاد
مشخصات نشر	خرم‌آباد، انتشارات هاویر، ۱۴۰۱
مشخصات ظاهری	۲۶۴ ص
شابک	ISBN: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۵۵۶۱ - ۲۱ - ۲
وضعیت فهرست‌نویسی	فیب
یادداشت	کتاب‌نامه ص ۲۷۰-۲۵۹
موضوع	زنان -- وضع اجتماعی -- نمونه‌پژوهی Women -- Social conditions -- Case studies
	زنان در زندگی اجتماعی -- ایران -- نمونه‌پژوهی Women in public life -- Iran -- Case studies
	زنان -- ایران -- اراک Women -- Iran -- Arak
موضوع	اراک -- اوضاع اجتماعی Arak (Iran) -- Social conditions
رده‌بندی دیویی	HQ ۱۲۱۶ :
رده‌بندی کنگره	۳۰۵ / ۴۲ :
شماره کتاب‌شناسی ملی	۹۱۶۰۹۰۰ :

فهرست

۱۷	فصل اول: کلیات
۱۹	۱-۱ مقدمه
۲۰	۲-۱ بیان مسأله
۲۳	۳-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق
۲۶	۵-۱ تعاریف مفهومی متغیرها
۲۹	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه
۳۱	۱-۲ مقدمه
۳۱	۲-۲ پیشینه تحقیق
۳۱	۱-۲-۲ تحقیقات داخلی
۴۱	۲-۲-۲ تحقیقات خارجی
۴۴	۳-۲ مبانی امنیت
۴۴	۱-۳-۲ مفهوم امنیت
۴۶	۲-۳-۲ انواع امنیت
۴۸	۳-۳-۲ ابعاد امنیت اجتماعی
۵۰	۴-۳-۲ سنخ شناسی امنیت اجتماعی
۵۱	۱-۴-۳-۲ ناامنی قدرگرایانه
۵۱	۲-۴-۳-۲ انومیک ناامنی
۵۲	۳-۴-۳-۲ ناامنی وضعیت در حال گذار
۵۲	۴-۲ مفهوم امنیت اجتماعی
۵۲	۵-۲ امنیت در تفکرات و دیدگاه‌های اجتماعی و سیاسی
۵۴	۶-۲ امنیت در دیدگاه‌ها و نظریه‌های روان‌شناختی و جامعه‌شناسی
۵۴	۷-۲ مبانی نظری مربوط به احساس امنیت اجتماعی
۵۴	۱-۷-۲ تاریخچه امنیت
۵۶	۲-۷-۲ مفهوم امنیت و احساس امنیت
۵۹	۳-۷-۲ مفهوم امنیت اجتماعی
۶۰	۴-۷-۲ ویژگی‌های امنیت
۶۱	۵-۷-۲ اشکال و سطوح امنیت
۶۵	۶-۷-۲ ابعاد امنیت اجتماعی
۶۷	۷-۷-۲ سنخ شناسی امنیت اجتماعی
۶۹	۸-۲ رویکردهای اصلی و مطالعه امنیت
۷۱	۱-۸-۲ رویکرد اندماجی

۷۳	۹-۲ امنیت اجتماعی در ایران
۷۴	۱۰-۲ دیدگاه‌های مطرح در احساس امنیت
۷۸	۱۱-۲ نظریات امنیت اجتماعی
۷۸	۱-۱۱-۲ آبراهام مازلو
۷۹	۲-۱۱-۲ تالکوت پارسونز
۷۹	۳-۱۱-۲ توماس هابز
۸۱	۴-۱۱-۲ مانوئل کاستلز
۸۳	۵-۱۱-۲ امیل دورکیم
۸۴	۶-۱۱-۲ ماکس وبر
۸۷	ویژگی امنیت بر اساس بینش دورکیم
۸۸	۷-۱۱-۲ باری بوزان
۹۰	۸-۱۱-۲ میران میتار
۹۱	۹-۱۱-۲ مولر
۹۲	۱۰-۱۱-۲ آل ویور
۹۳	۱۱-۱۱-۲ آنتونی گیدنز
۹۵	۱۲-۲ مبانی نظری مربوط به فضای عمومی
۹۵	۱-۱۲-۲ فضا عمومی
۹۶	۲-۱۲-۲ فضای عمومی ویژه‌ی بانوان
۹۸	۳-۱۲-۲ وظایف فضاهای عمومی
۹۸	۴-۱۲-۲ نیازهای زنان در فضاهای عمومی شهری
۱۰۰	۱۳-۲ رویکردهای مبتنی بر تأثیر محیط فیزیکی و فضا بر امنیت
۱۰۱	۱-۱۳-۲ امنیت و فضای شهری
۱۰۳	۲-۱۳-۲ نظریه‌پردازان فضای عمومی
۱۰۳	۱-۲-۱۳-۲ جان جیکوبز
۱۰۳	۲-۲-۱۳-۲ اسکار نیومن
۱۰۴	۳-۲-۱۳-۲ دیوید چپمن
۱۰۴	۴-۲-۱۳-۲ هیلر
۱۰۵	۵-۲-۱۳-۲ آنتونی گیدنز
۱۰۵	۶-۲-۱۳-۲ جیمز کیولسون و جورج کلینگ
۱۰۶	۱۴-۲ مبانی نظری مربوط سرمایه اجتماعی
۱۰۶	۱-۱۴-۲ مفهوم سرمایه اجتماعی

۱۰۷	۲-۱۴ عوامل تعیین کننده سرمایه اجتماعی.....
۱۰۹	۲-۱۴ ۳ ابعاد سرمایه‌ی اجتماعی.....
۱۰۹	۲-۱۴ ۴ سرمایه اجتماعی خرد در مقابل سرمایه اجتماعی کلان.....
۱۱۱	۲-۱۴ ۵ دسترسی به سرمایه اجتماعی یا سرمایه اجتماعی فردی.....
۱۱۲	۲-۱۴ ۶ مؤلفه‌های سرمایه‌ی اجتماعی.....
۱۱۵	۲-۱۴ ۷ نظریه پردازان سرمایه اجتماعی.....
۱۱۵	۲-۱۴ ۱-۷ جیمز کلمن.....
۱۱۶	۲-۱۴ ۲۰۷ فوکویاما.....
۱۱۶	۲-۱۴ ۳-۷ پانتام.....
۱۱۸	۲-۱۴ ۴-۷ پیروردیو.....
۱۱۸	۲-۱۴ ۵ جانسون.....
۱۱۹	۲-۱۴ ۶۰۷ پارسونز.....
۱۲۰	۲-۱۵ مبانی نظری سبک زندگی.....
۱۲۰	۲-۱۵ ۱ تعریف سبک زندگی.....
۱۲۳	۲-۱۵ ۲ انواع سنخ بندی‌های سبک زندگی.....
۱۲۳	۲-۱۵ ۱-۲ سبک زندگی سنتی و مدرن.....
۱۲۴	۲-۱۵ ۲ ۲ سنخ بندی سبک زندگی بر اساس نظر آگنیو برهون.....
۱۲۴	۲-۱۵ ۳-۲ سنخ بندی سبک زندگی بر اساس تحقیقات بیشین.....
۱۲۵	۲-۱۵ ۳ مؤلفه‌های سبک زندگی.....
۱۲۷	۲-۱۵ ۴-۱ تئوری‌های سبک زندگی.....
۱۲۷	۲-۱۵ ۱-۴ زیمل.....
۱۲۸	۲-۱۵ ۲-۴ وبر.....
۱۲۸	۲-۱۵ ۳-۴ جنی.....
۱۲۹	۲-۱۵ ۴ ۴ بوردیو.....
۱۳۵	۲-۱۵ ۴-۴ گیدنز.....
۱۳۸	۲-۱۵ ۵-۴ کاکرهام.....
۱۳۹	۲-۱۶ مبانی نظری پلیس.....
۱۳۹	۲-۱۶ ۱-۱ پلیس نمادی از امنیت عمومی.....
۱۴۱	۲-۱۶ ۲-۱ نقش پلیس در ایجاد امنیت عمومی.....
۴۱۴	۲-۱۶ ۳ عوامل مؤثر در مشارکت مردم در امنیت عمومی.....
۱۴۲	۲-۱۶ ۴ تأثیر نگرش نسبت به پلیس در مشارکت در امنیت عمومی.....

۱۴۳	۵-۱۶ منزلت اجتماعی پلیس
۱۴۳	۱۷-۲ چارچوب نظری
۱۴۹	فصل سوم: روش تحقیق
۱۵۱	۱-۳ روش تحقیق
۱۵۲	۲-۳ جامعه آماری و حجم نمونه و روش نمونه‌گیری
۱۵۳	۳-۳ تعریف عملیاتی مفاهیم تحقیق
۱۵۵	۴-۳ روش جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق
۱۵۶	۵-۳ اعتبار و روایی
۱۵۷	۶-۳ مراحل انجام روش دلفی

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش..... ۱۵۹

۱۶۱	مقدمه
۱۶۱	۱-۴ یافته‌های حاصل از بخش دلفی (راند اول)
۱۶۲	۱-۱-۴ ارزیابی مدل پژوهش
۱۶۶	۲-۱-۴ شاخص امنیت اجتماعی
۱۶۸	۳-۱-۴ شاخص نظارت بر فضاهاى عمومى
۱۷۰	۴-۱-۴ شاخص ویژگی‌های کالبدی و کاربری مجاور فضاهاى عمومى
۱۷۱	۵-۱-۴ شاخص سرمایه اجتماعی
۱۷۳	۶-۱-۴ شاخص نگرش به پلیس
۱۷۴	۷-۱-۴ شاخص سبک زندگی
۱۷۵	۸-۱-۴ مدل تجدیدنظر شده احساس امنیت اجتماعی زنان در فضاهاى عمومى شهر
۱۷۶	۲-۴ یافته‌های حاصل از بخش دلفی «راند دوم»
۱۷۷	۱-۲-۴ ارزیابی مدل پژوهش
۱۸۰	۲-۲-۴ سرمایه اجتماعی
۱۸۳	۳-۲-۴ نگرش پلیس
۱۸۵	۴-۲-۴ ارزش‌ها و نگرش‌های جنسیتی
۱۸۷	۵-۲-۴ بی‌نظمی
۱۸۸	۶-۲-۴ شاخص سبک زندگی
۱۹۰	۷-۲-۴ فعالیت‌های روزمره ساخت نیافته
۱۹۱	۸-۲-۴ شاخص حمایت اجتماعی
۱۹۲	۹-۲-۴ کنترل اجتماعی

۱۹۳	۱۰-۲-۴ شاخص امنیت اجتماعی
۱۹۵	۳-۴ یافته‌های حاصل از بخش دلفی (راند سوم)
۱۹۵	۱-۳-۴ سرمایه اجتماعی
۱۹۷	۲-۳-۴ نگرش به پنیس
۱۹۸	۳-۴ ارزش‌ها و نگرش‌های جنسیتی
۲۰۰	۴-۳-۴ بی‌نظمی
۲۰۱	۵-۳-۴ سبک زندگی
۲۰۳	۶-۳-۴ فعالیت‌های روزمره
۲۰۴	۷-۳-۴ حمایت‌های اجتماعی
۲۰۵	۸-۳-۴ کنترل اجتماعی
۲۰۷	۹-۳-۴ امنیت اجتماعی
۲۰۹	۴-۴ یافته‌های حاصل از پیمایش امنیت اجتماعی زنان در فضاهای عمومی شهر اراک
۲۰۹	۱-۴-۴ متغیرهای زمینه‌ای
۲۰۹	۱-۱-۴-۴ وضعیت تأهل
۲۰۹	۲-۱-۴-۴ سن
۲۱۰	۳-۱-۴-۴ درآمد
۲۱۱	۳-۱-۴-۴ تحصیلات
۲۱۱	۴-۱-۴-۴ سمت شغلی
۲۱۲	۵-۱-۴-۴ منطقه محل سکونت
۲۱۲	۶-۱-۴-۴ سرمایه اجتماعی
۲۱۴	۷-۱-۴-۴ نگرش به پنیس به‌منظور تأمین امنیت اجتماعی در فضاهای عمومی شهر
۲۱۶	۸-۱-۴-۴ شاخص ارزش‌ها و نگرش‌های جنسیتی
۲۱۹	۹-۱-۴-۴ شاخص بی‌نظمی
۲۲۱	۱۰-۱-۴-۴ شاخص سبک زندگی
۲۲۳	۱۱-۱-۴-۴ شاخص فعالیت‌های روزمره ساخت‌نیافته
۲۲۵	۱۲-۱-۴-۴ شاخص حمایت اجتماعی
۲۲۷	۱۳-۱-۴-۴ شاخص کنترل اجتماعی
۲۳۰	۱۴-۱-۴-۴ شاخص امنیت اجتماعی
۲۳۲	۴۰-۲ تحلیل استنباطی

فصل پنجم: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.....	۲۳۹
مقدمه.....	۲۴۱
۱-۵ جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.....	۲۴۱
۲-۵ پیشنهادها.....	۲۴۹
۱-۲-۵ پیشنهادهای پژوهشی.....	۲۴۹
۲-۲ ۵ پیشنهادهای کاربردی.....	۲۵۰
۳-۵ محدودیت‌ها.....	۲۵۲
منابع و مأخذ.....	۲۵۵

فهرست جداول و نمودارها

جدول ۱-۲. اشکال امنیت و تهدیدات مربوط به آن (نویدنیآ ۲۸۳۱).....	۶۲
جدول شماره ۲-۲. سطوح امنیت.....	۶۴
جدول شماره ۲-۳. سطوح امنیت ۲.....	۶۵
شکل شماره ۱-۲. جایگاه نیاز به امنیت در سلسله مراتب نیازهای مازلو.....	۷۸
جدول شماره ۲-۳. ماهیت همبستگی در جامعه از دید دورکیم.....	۸۴
شکل شماره ۲-۲. امنیت اجتماعی اجتماعی.....	۸۷
جدول شماره ۲-۴. ویژگی فضای عمومی موفق.....	۹۶
شکل ۲-۲. نیازهای زنان در فضاهای عمومی شهری.....	۱۰۰
شکل ۲-۴. ویژگی‌های محیط امن از نظر لولین دیویس (۲۰۰۰).....	۱۰۲
شکل شماره ۲-۳. مدل ادبیات نظری پژوهش.....	۱۴۷
شکل شماره ۳-۱ نقشه منطقه شهرداری شهر اراک.....	۱۵۳
جدول شماره ۳-۱. تعاریف عملیاتی متغیرها.....	۱۵۴
جدول شماره ۳-۲. ضرایب آلفای کربلای شاخص‌های پژوهش.....	۱۵۷
جدول ۴-۱. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون مدل نظری پژوهش (راند اول).....	۱۶۲
جدول شماره ۴-۲. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های امنیت اجتماعی.....	۱۶۶
جدول شماره ۴-۳. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های امنیت اجتماعی.....	۱۶۷
جدول شماره ۴-۴. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های نظارت بر فضاهای عمومی.....	۱۶۸
جدول شماره ۴-۵. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های پیشنهادی برای شاخص نظارت بر فضاهای عمومی.....	۱۶۹
جدول شماره ۴-۶. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های ویژگی‌های کالبدی و کاربری مجاور فضاهای عمومی.....	۱۷۰
جدول شماره ۴-۷. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های پیشنهادی برای شاخص ویژگی‌های کالبدی و کاربری مجاور.....	۱۷۰
جدول شماره ۴-۸. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های شاخص سرمایه اجتماعی.....	۱۷۱
جدول شماره ۴-۹. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های پیشنهادی برای شاخص سرمایه اجتماعی.....	۱۷۲
جدول شماره ۴-۱۰. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های شاخص نگرش به پلیس.....	۱۷۳

جدول شماره ۴-۱۱. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های پیشنهادی برای نگرش به پلیس.....	۱۷۴
جدول شماره ۴-۱۲. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های شاخص سبک زندگی.....	۱۷۴
جدول شماره ۴-۱۳. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون گویه‌های پیشنهادی برای شاخص سبک زندگی.....	۱۷۵
جدول شماره ۴-۱۴. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون مدل نظری پژوهش (راند دوم).....	۱۷۷
جدول شماره ۴-۱۵. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون سرمایه اجتماعی (راند دوم).....	۱۸۰
جدول شماره ۴-۱۶. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون نگرش به پلیس (راند دوم).....	۱۸۳
جدول شماره ۴-۱۷. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون ارزش‌ها و نگرش‌های جنسیتی (راند دوم).....	۱۸۵
جدول شماره ۴-۱۸. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون بی‌نظمی‌ها (راند دوم).....	۱۸۷
جدول شماره ۴-۱۹. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون سبک زندگی جنسیتی «راند دوم».....	۱۸۸
جدول شماره ۴-۲۰. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون فعالیت‌های روزمره جنسیتی (راند دوم).....	۱۹۰
جدول شماره ۴-۲۱. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون حمایت اجتماعی «راند دوم».....	۱۹۱
جدول شماره ۴-۲۲. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون کنترل اجتماعی (راند دوم).....	۱۹۲
جدول شماره ۴-۲۳. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون ارزش‌ها و نگرش‌های جنسیتی «راند دوم».....	۱۹۳
جدول شماره ۴-۲۴. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون سرمایه اجتماعی (راند سوم).....	۱۹۵
جدول شماره ۴-۲۵. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون نگرش به پلیس «راند سوم».....	۱۹۷
جدول شماره ۴-۲۶. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون ارزش‌ها و نگرش‌های جنسیتی «راند سوم».....	۱۹۸
جدول شماره ۴-۲۷. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون بی‌نظمی‌ها «راند سوم».....	۲۰۰
جدول شماره ۴-۲۸. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون سبک زندگی «راند سوم».....	۲۰۱
جدول شماره ۴-۲۹. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون فعالیت‌های روزمره «راند سوم».....	۲۰۳
جدول شماره ۴-۳۰. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون حمایت اجتماعی (راند سوم).....	۲۰۴
جدول شماره ۴-۳۱. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون نگرش به پلیس (راند سوم).....	۲۰۵
جدول شماره ۴-۳۲. دیدگاه‌های پانل متخصصان پیرامون امنیت اجتماعی زنان در فضاهای عمومی شهر «راند سوم».....	۲۰۷

جدول شماره ۴-۳۳. توزیع پاسخگویان بر حسب وضعیت تأهل	۲۰۹
جدول شماره ۴-۳۴. توزیع پاسخگویان بر حسب سن	۲۰۹
جدول شماره ۴-۳۵. توزیع پاسخگویان بر حسب درآمد	۲۱۰
جدول شماره ۴-۳۶. توزیع پاسخگویان بر حسب تحصیلات	۲۱۱
جدول شماره ۴-۳۷. توزیع پاسخگویان بر حسب سمت شغلی	۲۱۱
جدول شماره ۴-۳۸. توزیع پاسخگویان بر حسب محل سکونت	۲۱۲
جدول شماره ۴-۳۹. توزیع پاسخگویان بر حسب سرمایه اجتماعی و ابعاد آن	۲۱۲
نمودار شماره ۴-۱. سرمایه اجتماعی و ابعاد آن	۲۱۴
جدول شماره ۴-۴۰. توزیع پاسخگویان بر حسب نگرش به پلیس	۲۱۴
نمودار شماره ۴-۲. نگرش به پلیس	۲۱۵
جدول شماره ۴-۴۱. توزیع پاسخگویان بر حسب ارزش‌ها و نگرش‌های جنسیتی و ابعاد آن	۲۱۶
نمودار شماره ۴-۳. ارزش‌ها و نگرش‌های جنسیتی و ابعاد آن	۲۱۸
جدول شماره ۴-۴۲. توزیع پاسخگویان بر حسب شاخص بی‌نظمی و ابعاد آن	۲۱۹
نمودار شماره ۴-۴. بی‌نظمی‌ها و ابعاد آن	۲۲۰
جدول شماره ۴-۴۳. توزیع پاسخگویان بر حسب شاخص بی‌نظمی و ابعاد آن	۲۲۱
نمودار شماره ۴-۵. سبک زندگی	۲۲۲
جدول شماره ۴-۴۴. توزیع پاسخگویان بر حسب شاخص حمایت اجتماعی و ابعاد آن	۲۲۳
نمودار شماره ۴-۶. فعالیت‌های روزمره ساخت‌نیافته	۲۲۴
جدول شماره ۴-۴۵. توزیع پاسخگویان بر حسب شاخص کنترل اجتماعی و ابعاد آن	۲۲۵
نمودار شماره ۴-۷. حمایت اجتماعی و ابعاد آن	۲۲۶
جدول شماره ۴-۴۶. توزیع پاسخگویان بر حسب شاخص امنیت اجتماعی و ابعاد آن	۲۲۷
نمودار شماره ۴-۸. کنترل اجتماعی و ابعاد آن	۲۲۹
جدول شماره ۴-۴۷. توزیع پاسخگویان بر حسب شاخص امنیت اجتماعی و ابعاد آن	۲۳۰
نمودار شماره ۴-۹. امنیت اجتماعی زنان در فضاهای عمومی شهر و ابعاد آن	۲۳۲
جدول شماره ۴-۴۸. آزمون فرضیه‌های پژوهش (۱)	۲۳۴
جدول شماره ۴-۴۹. آزمون فرضیه‌های پژوهش (۲)	۲۳۵
جدول شماره ۴-۵۰. رابطه بین وضعیت تأهل و حمایت اجتماعی	۲۳۶
جدول شماره ۴-۵۱. رابطه بین وضعیت تأهل و کنترل اجتماعی	۲۳۷
جدول شماره ۵-۱. نتایج از آزمون فرضیه‌های پژوهش	۲۴۵